

ПРІОРИТЕТИ ТА ОРІЄНТИРИ МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ

Кравчук Неліна Миколаївна, директор наукової бібліотеки
Вінницького національного медичного університету імені М. І. Пирогова

Сучасне інформаційне суспільство зумовило розвиток нових тенденцій у бібліотечній діяльності, що призвело до зростання вимог до професії бібліотекаря. Престиж бібліотеки в певній мірі залежить від рівня кваліфікації і професіоналізму її працівників. Тому методичні служби мають власну методика, способи та методи цілеспрямованого підвищення фахового рівня бібліотекарів.

В бібліотеці ВНМУ цей напрямок роботи планомірний і обгрунтований. На загальнодержавному рівні – це всеукраїнські конференції методичних центрів; навчання у Вінниц. обл. навч.-метод. центрі галузі культури, мистецтв і туризму, який є філією НАКККіМ; навчання за програмами УБА («Бібліоміст», «Сучасний бібліотекар – 2», літня та зимова школи молодих бібліотекарів); періодичні відвідування занять університету культури «Книга і суспільство», який діє при Вінниц. обл. наук. бібліотеці ім. К. А. Тімірязєва та ін.

Бібліотека ВНМУ, як методичний центр бібліотек ВНЗ м. Вінниці, поєднує підвищення фахового рівня своїх працівників і працівників бібліотек методоб'єднання, використовуючи власні можливості.

Значна робота в цьому напрямку проводиться на внутрішньо бібліотечному рівні. Напрямки роботи з кадрами плануються дирекцією бібліотеки на перспективу. Зокрема, професійний розвиток і підготовка працівників бібліотеки прописані в **«Стратегічному плані розвитку наукової бібліотеки ВНМУ ім. М. І. Пирогова»**. Підвищення фахової компетентності працівників бібліотеки забезпечує **«Програма підвищення кваліфікації працівників бібліотеки ВНМУ»**, яка складається кожні 3 роки. В розділах програми: «Бібліотекар-професіонал», «Професіоналізм, етика та культура бібліотечного спілкування», «Розширення загальноосвітнього кругозору бібліотечних працівників», «Інформаційна культура бібліотекаря», «Бібліотекар і сучасний літературний процес» та ін. Питання цієї програми реалізуються на щотижневих заняття колективу.

Регулярні проведення тематичних оглядів та нових надходжень, методичних матеріалів сприяють розвитку самоосвіти бібліотекарів: закріплюють, розширюють та поглиблюють професійний кругозір. З працівниками проводяться також психологічні тренінги, які дають можливість подивитися на себе зі сторони і допомагають вирішувати складні ситуації в роботі. Спонукають до творчості і саморозвитку запрошені гості: поети, письменники. Майстер-клас з дизайнером зацікавив кожного працівника в декоративному оформленні свого приміщення.

На зміну міжвузівській «Школі професійної майстерності», яка передбачала переважно оволодіння працівниками специфікою бібліотечної роботи, навчання інноваційним формам і методам роботи, удосконалення практичних вмінь і навиків, прийшов експрес-університет. Його заходи розраховані на працівників, які задіяні в однакових бібліотечних процесах з вузьких напрямків діяльності (створення інституційного репозитарію; проведення інвентаризації в автоматизованому режимі; обговорення заповнення нових форм статистичних таблиць; Аналітико-синтетична обробка ресурсів локального та віддаленого доступів; правове поле бібліотеки).

Завдяки участі у програмі «Бібліоміст» фіналістка проекту «Сучасний бібліотекар - 2» набуті знання і вміння передає колегам методоб'єднання. Щотижневі групові майстер-класи **«Крокуємо в сучасність»** проводяться безпосередньо на місцях роботи колег. Перший етап включав 16 тем (професійні облікові записи, розширений пошук Google, моніторинг та оцінка, бібліотечний блогінг та ін.). Заручившись схвальними відгуками тих, хто навчався і дирекції, розпочато 2-й етап, який включає теми: програмне забезпечення; цифрова розповідь; жанри бібліотечної журналістики; комунікація всередині груп (взаємодія в колективі) та ін. З найбільш цікавими темами працівниця виходила також на всеукраїнський рівень. Зокрема, курс навчання провела у Регіональному тренінговому центрі на базі Львівської обласної наукової бібліотеки.

Працівники бібліотек все гостріше відчувають потребу у володінні іноземною мовою, до того ж в Україні проголошено Рік англійської мови. Бібліотекар – за фахом педагог іноземної мови – двічі на тиждень проводить заняття з вивчення мови. Наразі створено 2 групи: працівники бібліотеки ВНМУ та працівники бібліотек МО. Як показали кілька проведених уроків, результативність такої роботи можлива.

Для керівників бібліотек МО діє секція керівного складу «Лідер», результати роботи якої позитивні. Розглядаються питання переважно управлінського і організаційного характеру: «Методика підготовки виступів на вчену раду ВНЗ», «Методи і стиль керівництва: проблеми та шляхи їх вирішення», «Номенклатура справ у бібліотеці», «Вміння бути публічним: майстерність чи талант?», «Організація управління сучасною бібліотекою ВНЗ» та ін. Ця форма роботи переросла у своєрідний «професійний діалог».

Методична робота бібліотеки та підвищення фахового рівня працівників поєднуються з видавничою діяльністю, до якої залучаються працівники всіх бібліотек методоб'єднання. Вся корисна і цінна інформація знаходить своє відображення в інформаційних листах, рекомендаціях, виданнях серії «На допомогу бібліотечному фахівцю», представляється на сайті бібліотеки у розділі «Бібліотечному фахівцю» і Facebook. Аспекти грамотної роботи в соцмережах розглядалися в методичних рекомендаціях **«Соціальні мережі в роботі бібліотеки»**. При підготовці видання **«Етико-моральний аспект культури бібліотечного обслуговування»** були використані результати анкетування серед працівників бібліотеки «Психологічний клімат в колективі» та онлайн-анкетування «Етико-моральний аспект роботи бібліотекаря». В основу видання **«Форми і методи роботи з читачами: як привернути увагу до бібліотеки»** покладені результати обміну досвідом працівників під час відвідувань бібліотек.

Продовжується робота над виданням чергових випусків дайджеста **«Сучасні орієнтири університетських бібліотек»** (досвід роботи Вінницького методоб'єднання), а також на допомогу студентству щомісяця готується **«Дайджест грантових можливостей для молоді»**.

Творчий розвиток працівників потрібно виявляти і підтримувати в кожному. Тому як засіб реалізації творчого бібліотечного потенціалу і розвитку ініціативи в роботі, бібліотека проводить конкурси. Щороку проводяться конкурси у різних напрямках. Бібліотека активно використовує таку форму роботи на внутрішньо бібліотечному рівні:

- На конкурс «Краща електронна виставка», який проходив у стінах бібліотеки, в переддень Всеукраїнського дня бібліотек було представлено 10 творчих робіт. Оцінити роботи мали змогу всі члени колективу та склад журі.
- Конкурс емблеми методоб'єднання бібліотек ВНЗ м. Вінниці.
- Конкурс емблеми бібліотеки ВНМУ.
- Конкурс на краще оформлення новорічних куточків у бібліотеці, щоб створити читачам і собі новорічний настрій та святкову атмосферу.

Бібліотека активно долучається до участі у конкурсах на Всеукраїнському та обласному бібліотечному рівнях:

- Конкурс девізів (УБА). Бібліотека запропонувала 5 девізів. І хоча призового місця не зайняла, працівники проявили інтерес і задоволення від створення слоганів.
- «Бібліотека(р) – це звучить гордо!» (ННМБУ). Шість літературних творів було подано на розгляд конкурсної комісії. Отримали перемогу в номінації «Прозові твори».
- «Світло провінції 2015» (ВОУНБ ім. К.А.Тімірязєва). В номінації «Ми змінюємося! Бібліотека – зона впровадження інформаційних технологій» за відеоролик колектив бібліотеки був нагороджений сертифікатом переможця обласного конкурсу.

Отож, всі перераховані форми, які організовує бібліотека ВНМУ для своїх працівників та колег по методоб'єднанню, сприяють росту професійної майстерності, формуванню високоерудованого професіонала з творчим відношенням до роботи, засвоєнню нового досвіду, впровадженню інновацій. Бібліотека не зупиняється на досягнутому. Вона в постійних пошуках нових форм і методів роботи на допомогу задоволенню зростаючих читачьких інтересів.